

Francia, kontra német támadások.

Berlin, március 6. A nagy főhadiszállás jelenti: Yperntől délnyugatra ellentámadással elragadtunk egy lövészárkot. A franciák kísérletét, hogy a Loretto magaslaton tőlük elfoglalt hadállásból kiszorítsanak bennünket, meghiúsultak, támadásukat visszavertük, 50 franciát elfogtunk. Champagneban a franciák Perthesnél és Lemesuillnél támadásaikat folytatták. Összes támadásaik balul ütöttek ki. Perthesnél 5 francia tisztet és 140 főnyi francia légénységet elfogtunk. Ellentámadásban elragadtunk tőlük egy kis erdőt Perthestől északra és Lemesuilli állásukból egy darab lövészárkot. Sikertelenül folytak a franciák Vauquissnál és Consenvoyeunél, valamint Baodenvillertől keletre és Perthes-től északkeletre levő állásaink ellen intézett támadási kísérletei.

A legfőbb hadvezetőség.

(Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.)

Az angolok felhasználják a szaloniki-i kikötőt.

Konstantinápolyi jelentés szerint az odaérkező szaloniki-i kereskedők azt mondják, hogy az angol hajók légénysége rendszeresen partra száll Szalonikiban, a hajók részére bevásárlásokat eszközölnek és különösen sok élelmiszert vásárolnak. Ausztria-Magyarország és Németország Szalonikiban székelő konzulja panaszt emeltek a görög kormánynál, mire a hatóságok utasítást kaptak, hogy az angol hadihajók légénységének partraszállását akadályozzák meg. E rendelet kiadása óta az angolok nem jönnek be a kikötőbe, hanem a kikötőn kívül állanak és hajóik kijávitásával foglalkoznak.

Tengeri események.

Londonból táviratozzák Rotterdamba: A legutolsó napokban kerek 9000 brit tengerész-katonát tartóztattak le, mert a német aknaveszedelem és a tengeralattjárók blokádja miatt nem akartak hajóra szállni.

Amsterdamból jelentik: Gravesand előtt angol hadihajók feltartóztatták a Holland—Amerikai Társaság *Sommelsdick* nevű gőzöst, amely Newyork s Rotterdam között közlekedik. A hajó nagy rakomány vasesztbergapad, kerékpárokra való lámpás és gépolaj volt, az egész szállítmány hollandi cégek számára jött, az angolok mégis elkobozták.

Konstantinápolyból jelentik: A Milli ügynökség értesülése szerint tegnap délután egy háromkéményű angol cirkáló megjelent *Dikeli* előtt és körülbelül huszonnégy lövést adott le, azután anélkül hogy bármilyen eredményt ért volna el, visszavonult. (Dikeli Mytilenével szemben van.)

Portugália forradalom küszöbén.

Genf, március 6. Lisszabonból jelentik, hogy egész Portugáliában aggasztóra fordultak a viszonyok. A nagyobb városokból tömegesen menekülnek a tehetős családok Spanyolországba, mert mindenki polgárháború kitörésétől fél. A demokrata képviselők és szenátorok a kormány akarata ellenére összehívták a parlamentet csütörtökre. A kormány betiltotta az ülést. A rendőrség és katonaság kivonult és a parlament előtt sok tartóztatás történt. A demokraták kiadták a jelszót, hogy nem szabad addig nyugadni, amíg a katonai önkényuralmat a polgári kormányzás fel nem váltja.

Az Unió eddig nem károsodott!

Hága, március 6. A ma érkezett *Times* statisztikát közöl az amerikai Egyesült-Államok külkereskedelméről. E szerint 1915. ja-

nuárjában az amerikai Unio kivitt Angliába fel nem dolgozott élelmiszereket és állattakarmányt 9.957 millió font sterling értékben, teljesen vagy részben feldolgozott élelmiszereket 8,2, lovakat 1,57, öszvéreket és szamarakat 0,26, rezet 0,967, cinket 0,335 millió font értékben. Ezzel szemben az Egyesült-Államok egész kivitele Németországba nem volt több, mint 1,269, az oszták-magyar monarchiába irányuló kivitel pedig mindössze 0,563 millió font sterling.

Szerbek kegyetlenkednek a bolgárokkal.

Szófia, március 5. A bolgár Távirati Iroda jelenti: Kiusztendiből érkező híradás szerint február utolsó napjaiban *huszonhat macedóniai földmivesből* álló csoport bolgár területre akart menekülni a kocsanai kerület falvaiból. A parasztok eltévedtek és a szerb határőrök elfogták őket. A bolgárok ellenállás nélkül megadták magukat. A szerb katonaság ennek ellenére megkötözve Kamenica faluba vitte a szerencsétleneket, ahol *sorra agyonlőtték őket*. A lapok közlik az áldozatok neveit.

A kormány az elesettek családjaiért.

— A honvédelmi miniszter leirata. —

Hazai Samu honvédelmi miniszter a következő nagyérdemű és a kormány szociális gondolkodását jellemző körrendeletet küldte le Szegedre és Szabadkára:

Az 1914. évi 17.875—eln. és 18.805—eln. számú honvédelmi miniszteri rendeletek alapján a községi előljáróságok (polgármesterek) által felterjesztendő „A” kimutatások szerkesztése körül részben tájékoztatás, részben pedig téves értelmezésnek tulajdonítható számos félreértés tapasztaltatott. Ilyenek többek között, hogy *az elkerülhetetlenül szükséges okmányok nem csatoltatnak, a keresetképtelenség és vagyontalanság* minden kétséget kizáró módon nem jut kifejezésre az államségélyben való esetleges részesítésről nem tétetik említés, a kimutatások az előírt módon nem záródokoltnak a közös hadsereg személyeiről a kimutatások a honvédelmi miniszterhez terjesztetnek fel, ahelyett, hogy azok közvetlenül a hadügyminisztériumhoz Wienbe küldetnének. Előfordult az is, hogy kételyek merültek fel arra nézve, hogy a kimutatást fel kell terjeszteni akkor, ha az özvegy vagyonos és keresetképes.

Az állam az illető családok érdekében is az alárendelt hatóságok a felsorolt hiányságokra való figyelmeztetés mellett, amelyeknek mindegyikében valamilyen kiküszöbölése sok időtrábló felesleges iratváltást igényel — általános tájékozással a következőkről értesítendő:

(Kiknek jár segély?)

Az 1887. évi XX. t.-c. 1. és 21. §§-ai szerint *minden katonáözvegynek ellátásra van igénye*, akinek férje az ellenség előtt elesett, eltiint, vagy ellenség előtt kapott sebesülés, vagy hadi fátadalmak következtében egy éven belül elhalt; a 24. §. szerint pedig a *legénységi özvegyek*, ha egyáltalán keresetképtelenek és vagyontalanságuk tartamára a szabályszerű nyugdíjon felül évi 96 korona segélyt is kapnak.

2. Az 1914. évi 17.875—eln. és 18.805—eln. számú rendeletem szerint a legénységi özvegyekről felterjesztendő kimutatásban a keresetképtelenségre s vagyontalanságra vonatkozó rovatot azért kell *minden egyes esetben* kitölteni, hogy a törvényes nyugdíjon felül még illetékes évi 96 korona segélyre való igényjogosultság elbíráható legyen.

E segély csak ideiglenesen folyósítatik és az arra való igényjogosultságot időnkint igazolni kell, minélfogva a keresetképtelenség és vagyontalanság elbírálásánál mindig az elbírálás alkalmával fennálló viszonyok mérveadó.

3. A legénységi özvegy keresetképtelenségének megállapításánál *figyelembe kell venni a gondozásra szorult kis gyermekeket is*, amennyiben a kiskorú gyermekek az anyát keresetképtelenségében gátolják.

4. A saját vagyonnal nem bíró özvegyeknél *az a körülmény, hogy szülői vagyonosak, nem képezhet okot a segély megvonására*, mert a segélyre csak akkor nincs igénye, ha saját vagyona vagy jövedelme van.

(A törvénytelen gyermekek.)

5. Különös gond fordítandó a *nős személyekről* szóló kimutatás szerkesztésénél a *törvénytelen gyermekek* kimutatása alkalmával annak a körülménynek kidomborítására, hogy a törvénytelen gyermekek rovatában felvett gyermek természetes apja az elhalt volt-e és így a gyermek a később létrejött házasság által törvényesítettnek tekinthető-e? Amennyiben a törvényesítés iránti eljárás ily esetekben folyamatban lenne, ez a körülmény szintén felemlítendő.

6. A 2. pontban idézett rendeletek szerint a községi előljáróságok tulajdonképpen csak az ellenség előtt elesett, vagy eltiint ama katonák családjairól kötelesek az „A” kimutatást szerkesztetni, akinek eleste a *vesztéségi lajstromban* közzétett, illetve akinek eltűnéséről a kiegészítő parancsnokságok által *hivatalosan* értesítetnek.

Az özvegyi ellátások mielőbbi folyósítása érdekében a kívánatos azonban, hogy a kimutatások oly esetekben is felterjesztessenek, a midőn a községek (polgármesterek) az illetőnek sebesülés, vagy hadi fátadalmak folytán bárhol történt elhalálozásáról minden kétséget kizáró módon is hivatalosan értesítetnek. Ily esetekben a hivatalos értesítés a kimutatáshoz mindenkor eredetiben csatolandó. A gyakorlatban ez az eljárás már számos község által követetik és általánosítása azért is kívánatos, mert különben az özvegynek a nyugdíj folyósítását, az elhalt férj csapattestének kell kérelmeznie, mi által a nyugdíj folyósítása késedelmet szenved.

7. Ha valamely elesett, elhalt, vagy eltiint katonának családja ellátásának folyósításához szükséges okmányok a katonai hatóságok által már beköveteltettek, akkor a családról a kimutatás a község (polgármester) által nem terjesztendő fel, mert ily esetekben a beadványok a katonai hatóságok által szerkesztetnek. Ha pedig oly családoktól követeltetnek be okmányok, amelyekről a kimutatás már felterjesztetett, akkor ez a körülmény a megkereső hatóságnak tudtul adandó. Ily eljárás követése mellett kettős felszámítások elő nem fordulnak.

(A hadifogságba jutottak családjai.)

8. *Hadifogságba jutott személyek családjai nyugellátási díjra igényt nem tarthatnak*, ilyenekről a kimutatás fel nem terjeszthető, mert azok a férj visszaérkezétségéig az esetleges *állami segély élvezetében megmaradnak*.

9. A vesztéségi lajstromok a rendkívüli viszonyokhoz és lehetőséghez képest pontosan szerkesztetnek, illetőleg a hiányzó adatok pótoltnak, ha mindazonáltal merülnek fel kételyek, azok az illetékes póttettekkel egyetértőleg felderítendő, esetleg ide jelentés teendő.

Felhívom ennélfogva a törvényhatóságot, hogy alárendelt közegeit a fentiek értelmében való eljárásra haladéktalanul utasítsa, mert e nehéz időkben mindenkinek kötelessége, hogy az özvegyek és árvák ügyét minden kicsinyes mellékkörülmények és sablonszerűség mellőzésével öntevékenységgel felkarolja.

Hazai, s. k.